

(ОБРАЗЕЦ)ПРОТОКОЛ

допиту свідка

м. Київ

«___» _____ 201_ року

Допит розпочато о «___» год. «___» хв.

Допит закінчено о «___» год. «___» хв.

Слідчий з ОВС першого відділу кримінальних розслідувань СУ ФР ГУ ДФС у м. Києві капітан податкової міліції _____.

(слідчий, посада, найменування органу, прізвище, ініціали)

розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №0000000000000000, у приміщенні СУ ФР ГУ ДФС у м. Києві за адресою:

з дотриманням вимог статей 65, 66, 95, 104, 106, 107, 223, 224 КПК України, допитав як свідка: _____;

2. Дата та місце народження: 00.00.0000.

3. Національність: українець

4. Громадянство: України

5. Освіта: вища

6. Місце роботи (навчання): _____

7. Рід заняття, посада, контактні телефони (робочий, домашній, мобільний):

м.т. _____

8. Місце проживання (реєстрації): проживання: _____

9. Судимість: зі слів не судимий

10. Чи являється депутатом (якої Ради): не являюсь

11. Відомості про паспорт або інший документ, що посвідчує особу:

Свідку роз'яснено, що його викликано для давання показань у кримінальному провадженні №0000000000000000

(вказати у зв'язку з чим та в якому провадженні він допитується)

Свідку _____ роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України про те,

(прізвище, ініціали)

що особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначене законом _____

(підпис)

Свідку _____ роз'яснено зміст ст. 18 КПК України про свободу

(прізвище, ініціали)

від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів чи членів сім'ї.

_____ (підпис)

Свідку _____ роз'яснено порядок проведення допиту та його

(прізвище, ініціали)

права та обов'язки, передбачені ст. 66 КПК України, згідно з якою:

1. Свідок має право:

1) знати, у зв'язку з чим і в якому кримінальному провадженні він допитується;

2) користуватися під час давання показань та участі у проведенні інших процесуальних дій правовою допомогою адвоката, повноваження якого підтверджуються згідно з положеннями ст. 50 КПК України (а саме: 1) свідцтвом про право на зайняття адвокатською діяльністю; 2) ордером, договором із захисником або дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги);

3) відмовитися давати показання щодо себе, близьких родичів та членів своєї сім'ї, що можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні ним, близькими родичами чи членами його сім'ї кримінального правопорушення, а також показання щодо відомостей, які згідно з положеннями ст. 65 КПК України не підлягають розголошенню (а саме – не можуть бути допитані як свідки: 1) захисник, представник потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, законний представник потерпілого, цивільного позивача у кримінальному провадженні – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з виконанням функцій представника чи захисника; 2) адвокати – про відомості, які становлять адвокатську таємницю; 3) нотаріуси – про відомості, які становлять нотаріальну таємницю; 4) медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторону життя особи – про відомості, які становлять лікарську таємницю; 5) священнослужителі – про відомості, одержані ними на сповіді віруючих; 6) журналісти – про відомості, які містять конфіденційну інформацію професійного характеру, надану за умови нерозголошення авторства або джерела інформації; 7) професійні судді, народні засідателі та присяжні – про обставини обговорення в нарадчій кімнаті питань, що виникли під час ухвалення судового рішення, за винятком випадків кримінального провадження щодо прийняття суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, ухвали; 8) особи, які брали участь в укладенні та виконанні угоди про примирення в кримінальному провадженні, – про обставини, які стали їм відомі у зв'язку з участю в укладенні та виконанні угоди про примирення; 9) особи, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо дійсних даних про їх особи; 10) особи, які мають відомості про дійсні дані про осіб, до яких застосовані заходи безпеки, – щодо цих даних. Не можуть без їх згоди бути допитані як свідки (та мають право відмовитися давати показання) особи, які мають право дипломатичної недоторканності, а також працівники дипломатичних представництв – без згоди представника дипломатичної установи);

4) давати показання рідною або іншою мовою, якою він вільно володіє, і користуватися допомогою перекладача;

5) користуватися нотатками і документами при даванні показань у тих випадках, коли показання стосуються будь-яких розрахунків та інших відомостей, які йому важко тримати в пам'яті;

6) на відшкодування витрат, пов'язаних з викликом для давання показань;

7) ознайомлюватися з протоколом допиту та заявляти клопотання про внесення до нього змін, доповнень і зауважень, а також власноручно робити такі доповнення і зауваження;

8) заявляти клопотання про забезпечення безпеки у випадках, передбачених законом;

9) заявляти відвід перекладачу.

2. Свідок зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді чи суду;

2) давати правдиві показання під час досудового розслідування та судового розгляду;

3) не розголошувати без дозволу слідчого, прокурора, суду відомості, які безпосередньо стосуються суті кримінального провадження та процесуальних дій, що здійснюються (здійснювалися) під час нього, і які стали відомі свідку у зв'язку з виконанням його обов'язків.

3. Особа, яку залучають до проведення процесуальних дій під час досудового розслідування як понятого або яка стала очевидцем таких дій, зобов'язана на вимогу слідчого, прокурора не розголошувати відомості щодо проведеної процесуальної дії.

Крім того, згідно з ч. 7 ст. 224 КПК України за бажанням допитуваної особи вона має право викласти свої показання власноручно. За письмовими показаннями особи їй можуть бути поставлені додаткові запитання.

(підпис)

Свідка _____ у відповідності до ст. 67 КПК України попереджено про
(прізвище, ініціали)
кримінальну відповідальність, передбачену ст. 384 КК України (*Завідомо неправдиве показання*) та ст. 385 КК України (*Відмова свідка від давання показань*)

(підпис)

Ознайомившись із своїми правами, свідок заявив, що бажає давати показання українською мовою та викладати їх під запис.

(вказати мову)

(під запис або власноручно)

Послуг перекладача не потребує.

(потребує, не потребує)

Під час давання показань користуватися правовою допомогою адвоката бажає.

(бажає, не бажає)

По суті поставлених запитань свідок _____

(прізвище, ініціали)

дав наступні показання: **__ТЕКСТ ДОПРОСА.....**

Рекомендації адвокатів: Особливості допиту свідка при розслідуванні кримінального провадження

I. Підготовка до допиту

Підставою для виклику на допит є наявність порушеного кримінального провадження та ведення протоколу допиту. В іншому разі це опитування, яке має добровільний характер і від якого можна відмовитися без наслідків.

Не беріть із собою на допит зайвих речей, оскільки після завершення допиту свідка можуть перекваліфікувати на підозрюваного. Надалі можливі обшук, тимчасове вилучення всіх речей і затримання.

Дізнайтеся причину виклику. Це допоможе зрозуміти, для чого вас викликають і про що ймовірно запитуватимуть. Перед допитом ваш адвокат має підготувати вас і розповісти про ваші права та обов'язки. Коли ми йдемо на допит із клієнтом за день до дати, ми проводимо підготовку у вигляді «модельовання допиту» з клієнтом. Це психологічно полегшує стан і заспокоює клієнта під час самого допиту.

II. Основні правила поведінки на допиті

На допиті потрібно поводитися спокійно та впевнено. Перший етап допиту починається з установалення особистих та анкетних даних.

Під час допиту відповідайте на запитання простими реченнями, максимально коротко. Не перебивайте слідчого під час постановки запитання — дослухайте його до кінця і не поспішайте з відповіддю.

Свідок має право не пам'ятати інформацію — це не є правопорушенням і не може тлумачитися як створення перешкод для слідства. Якщо ви не впевнені в інформації, не поспішайте відповідати. У такому разі, щоб убезпечити себе, можна використовувати фрази: «наскільки я пам'ятаю», «зараз я не можу відповісти на це запитання, мені потрібно підняти записи», «не пам'ятаю».

Я поділяю слідчих на допиті на три типи:

1. **Слідчий, який намагається розташувати до себе та зав'язати дружню бесіду.** Такий слідчий добре підготовлений психологічно та юридично — з ним дуже важко працювати, складно передбачити подальші дії. Це професіонал, з яким у жодному разі не варто бути відвертим. Така бесіда — найчастіше спосіб маніпуляції для налагодження контакту. Відповідайте лише на поставлені запитання, не говоріть зайвого, стежте, щоб усі запитання та відповіді фіксувалися в протоколі.
2. **Слідчий, який просто виконує свою роботу і йому байдужий результат допиту.** У такому разі боятися нічого. Зазвичай це «новачки», які щойно прийшли на роботу в правоохоронну систему, їм дали готові запитання або попросили провести допит. Тут можна або відповідати на запитання, або посилатися на статтю 63 Конституції України.
3. **Слідчий, який намагається показати себе всезнаючим у законодавстві, емоційно нестійкий.** Під час допиту така категорія слідчих часто допускає багато процесуальних порушень прав свідка. Зазвичай я намагаюся припинити такий допит і перенести його на іншу дату, оскільки слідчий чинить психологічний тиск і підвищує голос.

Під час допиту не забувайте звертатися за правовою допомогою до адвоката — на це є повне право. Краще запитати в адвоката: «Чи повинен я відповідати на це запитання?», ніж дати зайву інформацію, яку можуть використати проти вас.

Основне завдання адвоката — запобігати тиску слідчого на свідка та надавати йому правову допомогу під час допиту.

Пам'ятайте: адвокат на допиті — це особа, яка стежить за дотриманням ваших прав. Він не має права відповідати на запитання слідчого чи перешкоджати проведенню допиту. Я завжди рекомендую клієнту: якщо він починає плутатися і йому потрібна порада, заявити слідчому, що просить консультації в адвоката, і отримати дозвіл вийти в коридор або попросити залишити вас наодинці з адвокатом для консультації. Іноді в процесі допиту я як адвокат сам заявляю таку вимогу, якщо бачу, що клієнт може себе оговорити.

Намагайтеся, щоб допит тривав не більше 3 годин, оскільки затягнутий допит психологічно виснажує, і ви можете втратити орієнтацію та сказати щось не те.

III. Перед підписанням протоколу та уникнення допиту

Перед підписанням протоколу уважно прочитайте його, виправте помилки. Якщо є неточності — обов'язково вкажіть на них. Підписуйте кожну сторінку протоколу та після кожної відповіді.

Пам'ятайте: наводячі запитання заборонені, їх постановка є порушенням.

Кожна особа має право скористатися статтею 63 Конституції України та відмовитися давати показання чи відповідати на запитання. Однак відмовитися на підставі ст. 63 Конституції не завжди просто: слідчий може по-своєму тлумачити закон і обійти цю статтю, посилаючись на те, що «ця інформація не підпадає під статтю, а лише та, яка може призвести до обвинувачення свідка тощо».

У такій ситуації відмовитися від давання показань можна на підставі статті 18 КПК України, яка дозволяє уникнути відповідей на запитання.

Якщо слідчий намагається відібрати зразки почерку, підпису чи голосу, свідок може відмовитися надавати такі зразки на таких підставах:

- на підставі ст. 63 Конституції (судова практика допускає широке тлумачення, вважаючи надання зразків дачею показань щодо себе);
- у ст. 70 КПК України серед обов'язків свідка не згадується необхідність надання зразків підпису;
- за відмову від надання зразків підпису свідок не може бути притягнутий до відповідальності.

Якщо повістку вручили за три дні до дати допиту, явка обов'язкова, за винятком поважних причин, про які потрібно своєчасно письмово повідомити слідчого.

Неявка на допит можлива лише за поважними причинами відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 66, ст. 92, п. 4 ч. 1 ст. 138, ст. 224 КПК: тривала відсутність за місцем проживання через відрядження, подорож, значна відстань до місця допиту та значні витрати.

Останнім часом слідчі часто викликають свідків з інших міст (наприклад, постійне місце проживання в Києві, а викликають на допит у Харків). Ви маєте повне право не з'являтися на допит і просити компенсації витрат на дорогу, але таку вимогу потрібно викласти письмово.

